

BILAG F.

VEDR. KONKRET UDPEGNING AF BYGGEFELTER FOR SELVBYGGERHUSE
PÅ CHRISTIANIA

Kulturarvsstyrelsen er blevet bedt om at udarbejde et revideret forslag til konkret placering af de bygninger på Christiania, der i forbindelse med de kommende planer skal flyttes straks, samt af bygninger, der skal flyttes i løbet af de næste ti år. Både Slots- og Ejendomsstyrelsen og Christiania har oplyst Kulturarvsstyrelsen om, at Christiania skal udpege mindst syv boliger til flytning inden for et år.

På et møde i Kulturarvsstyrelsen den 7. juni 2011 fremlagde Knud Foldschack og Maja Hansen Christianias forslag til hvilke huse, der skal flyttes straks, samt til den fremtidige placering af disse.

Kulturarvsstyrelsen har taget udgangspunkt i Christianias forslag om hvilke syv beboelseshuse, der skal flyttes inden for et år. Ligeledes har styrelsen i videst mulige omfang forsøgt at efterkomme Christianias ønsker, hvad angår den fremtidige placering af disse huse.

Kulturarvsstyrelsen har bl.a. lagt følgende principper til grund:

1. Bebyggelsen søges koncentreret i områder, hvor der i forvejen er bebyggelse på fortidsmindet. Herved søges ændringerne gennemført med mindst mulig tab af fortidsmindets autenticitet.
2. Bebyggelse på bastionerne søges i videst muligt omfang flyttet til de allerede bebyggede, sydlige kurtiner med henblik på en bedre formidling af fortidsmindet.

Det har på den baggrund været muligt at tilgodese Christianias ønsker vedr. placering af boliger fuldt ud i fire ud af de syv tilfælde og delvist i de tre resterende.

9. JUNI 2011

KULTURARVSSTYRELSEN
FORTIDSMINDER

H.C. ANDERSENS BOULEVARD
2
1553 KØBENHAVN V

TELEFON 33 74 51 00
FAX 33 74 51 01

POST@KULTURARV.DK
WWW.KULTURARV.DK

CVR 26489865
EAN DRIFT 5798000792999
EAN TILSKUD
5798000792982

REF: DVC
DIREKTE 33 74 52 19
DVEIEN@KULTURARV.DK

Eftersom Christiania ikke har udarbejdet et konkret forslag til placering af huse, der skal flyttes indenfor 10 år, har Kulturarvsstyrelsen udpeget et antal felter, indenfor hvilke de aktuelle bygninger kan placeres.

Der kan for så vidt ikke forventes udlagt yderligere felter.

For så vidt angår skure, toiletter m.m., der er knyttet til et eller flere beboelseshuse, der er udpeget til flytning indenfor 10 år, anbefaler vi, at beslutningen for disse træffes samtidig med beslutningen for tilhørende beboelseshusene.

Bygninger, der skal flyttes inden for et år

I Christianias udspil er der udpeget syv konkrete boliger samt en række småbygninger, der skal flyttes inde for et år (jf. nedenfor). Christiania har udpeget følgende bygninger til flytning:

4. redan

Bygning 44 (bolig)

Beboeren vil gerne flytte til anden placering enten nord eller syd for redanen (sammen med Bygning 46).

Styrelsen vurderer, at Christianias ønske kan imødekommes ved, at bygningen flyttes til byggefelt VIII eller IX.

Bygning 46 (bolig)

Beboeren vil gerne flytte til anden placering enten nord eller syd for redanen (sammen med Bygning 44).

Styrelsen vurderer, at Christianias ønske kan imødekommes ved, at bygningen flyttes til byggefelt VIII eller IX.

Ulriks Bastion

Bygning 112 (skur)

Skuret kan evt. rykkes til den tilhørende bolig, bygning 114 for at samle bygningsmassen. Bygning 114 skal fjernes inden for 10 år.

Styrelsen ser en flytning af skuret op ad Bygning 114 som en acceptabel løsning, indtil hovedhuset senere flyttes helt. Alternativt kan skuret forblive på nuværende placering, indtil Bygning 114 flyttes.

Sophie Hedevids Bastion/Mælkebøtten

Bygning 146 (skur)

Hører til bygning 150/152 (beboelse), der skal forblive på bastionen. Christiania foreslår, at skuret flyttes til blivende placering op til bygning 150/152.

Styrelsen vurderer, at skuret skal flyttes til anden placering inden for et af det udpegede byggefelter. Alternativt kan accepteres, at de flyttes helt op ad Bygning 150/152, i givet fald da med reduceret arealet, for ikke at gøre bygningsmassen på voldkronen for massiv.

Bygning 148 (skur)

Hører til bygning 150 (beboelse), der skal forblive på bastionen. Christiania foreslår, at skuret flyttes til blivende placering op til bygning 150/152.

Styrelsen vurderer, at skuret skal flyttes til anden placering inden for et af det udpegede byggefelter. Alternativt kan accepteres, at de flyttes helt op ad Bygning 150/152, i givet fald da med reduceret arealet, for ikke at gøre bygningsmassen på voldkronen for massiv.

Bygning 156 (bolig)

Beboer vil gerne flytte til enveloppen ved vandet syd for 4. redan.

Styrelsen vurderer, at Christianias ønske delvist kan imødekommes ved, at bygningen flyttes til byggefelt IX, syd for 4. redan eller alternativt til felt II, nord for 5. redan.

Bygning 158 (bolig)

Beboer vil gerne flytte til vandet ved Nordområdet (kurtinerne omkring Vilhelms Bastion).

Styrelsen anbefaler, at ikke-bebyggede arealer langs kurtinernes bredzone nord for Vilhelms Bastion friholdes, og at der arbejdes videre mod en løsning, hvor bygningen flyttes til et af byggefelterne X, XI eller XII, der ligger ved vandet, eller alternativt III eller IV, der ligger i Nordområdet.

Vilhelms Bastion/Nordområdet

Bygning 248 (bolig)

Beboer vil gerne flytte til kurtinens østbred syd for bastionen.

Styrelsen vurderer, at Christianias ønske kan imødekommes ved at bygningen flyttes til byggefelt X eller XI, der ligger ved vandet.

Bygning 250 (bolig)

Beboer vil gerne flytte til kurtinens østbred syd for bastionen.

Styrelsen vurderer, at Christianias ønske kan imødekommes ved at bygningen flyttes til byggefelt X eller XI, der ligger ved vandet.

Bygning 252 (bolig)

Beboer vil gerne flytte til kurtinens østbred nord for bastionen.

Da styrelsen ønsker at friholde ikke-bebyggede arealer langs kurtinernes bredzone nord for Vilhelms Bastion foreslår styrelsen, at bygningen flyttes til kurtinen syd for Vilhelms Bastion til et af byggefelterne X eller XI, der ligger ved vandet, eller alternativt III eller IV, der ligger i Nordområdet.

Carls Bastion/Blå Karamel

Bygning 318 (skur)

Hører til bygning 322 (beboelse), der skal forblive på bastionen. Christiania har intet forslag til alternativ placering.

Da bastionerne ønskes friholdt for bebyggelse, anbefaler styrelsen, at der fortsat arbejdes frem mod en alternativ placering i et af de udpegede byggefelter.

Bygning 320 (skur)

Hører til bygning 322 (beboelse), der skal forblive på bastionen. Christiania har intet forslag til alternativ placering.

Med udgangspunkt i styrelsens ønsker om at friholde bastionerne, anbefaler styrelsen, at der fortsat arbejdes frem mod en alternativ placering i et af de udpegede byggefelter.

Bygning 330 (muldtoilet)

Toilettet er fælles for en række af bastionens beboelser. Christiania foreslår, at bygningerne bevares foreløbigt.

Styrelsen kan tilslutte sig Christianias vurdering i at lade toiletterne forblive for så vidt en nedlæggelse vil medføre behov for opførelse af (flere?) nye toiletter i området. Toiletterne bør dog flyttes, i forbindelse med at bygningerne 324, 326, 328, 344, 348 og 354 som planlagt er fjernet inden for 10 år.

Bygning 346 (muldtoilet)

Toilettet er fælles for en række af bastionens beboelser. Christiania foreslår, at bygningerne bevares foreløbigt.

Styrelsen kan tilslutte sig Christianias vurdering i at lade toiletterne forblive for så vidt en nedlæggelse vil medføre behov for opførelse af (flere?) nye toiletter i området. Toiletterne bør dog flyttes, i forbindelse med at bygningerne 324, 326, 328, 344, 348 og 354 som planlagt er fjernet inden for 10 år.

Frederiks Bastion/Bjørnekloen

Bygning 372 (toilet/bad)

Bygningen fjernes straks (genopføres ikke).

Styrelsen tager dette ad notam.

Bygning 384 (skur)

Bygningen fjernes straks (genopføres ikke).

Styrelsen tager dette ad notam.

Bygninger, der skal flyttes inden for 10 år

Christiania har som nævnt ikke forholdt sig konkret til de huse, som skal flyttes inden for 10 år. Kulturarvsstyrelsen har derfor heller ikke taget stilling til en konkret placering af disse bygninger. I stedet har styrelsen til dette formål udpeget en række byggefelter, hvis volumen vurderes at kunne rumme de kommende flyttede boliger (jf. kortbilag).

Det vedlagte kortbilag er en revideret udgave af de områder, Kulturarvsstyrelsen vurderer, kan benyttes til flyttede selvbyggerhuse. Det skal bemærkes, at felterne er afsat skitse-mæssigt.

På enveloppen har styrelsen udpeget fire byggefelter:

Felt I

Beliggenhed: Syd for 1. redan, umiddelbart syd for voldgennembrud og til første eksisterende bebyggelse.

Kapacitet: 2-3 beboelseshuse eller flere mindre funktionshuse.

Felt II

Beliggenhed: Nord for 5. redan mellem eksisterende bebyggelse

Kapacitet: 3 beboelseshuse eller flere mindre funktionshuse.

Felt VIII

Beliggenhed: Mellem 3. og 4. redan i forbindelse med eksisterende bebyggelse

Kapacitet: 2 beboelseshuse eller flere mindre funktionshuse.

Felt IX

Beliggenhed: Umiddelbart syd for 4. redan i bebygget område.

Kapacitet: 1-2 beboelseshuse eller flere mindre funktionshuse.

På bastioner og kurtiner (den indre fæstning) er følgende fem felter udpeget:

Felt III (= Byggefelt N)

Beliggenhed: Mellem Carls Bastion og Vilhelms Bastion

Kapacitet: 4 beboelseshuse eller flere mindre funktionshuse.

Felt IV

Beliggenhed: Nordlige hjørne af Vilhelms Bastion, ved Refshalevej

Kapacitet: 1 beboelseshus eller flere mindre funktionshuse.

Felt V (= Byggefelt L)

Beliggenhed: Nordsiden af Sophie Hedevigs Bastion

Kapacitet: Evt. 1-2 beboelseshuse el. et par mindre funktionshuse (ved besigtigelse vurderes feltet dog allerede at være fuldt udbygget, en enkelt have og en bådplads kan evt. inddrages til bebyggelse).

Felt VI (=Byggefelt K)

Beliggenhed: Mellem Sophie Hedevigs Bastion og Ulriks Bastion

Kapacitet: 1 beboelseshus el. et par mindre funktionshuse

Felt VII (Byggefelt I)

Beliggenhed: I Ulriks Bastion

Kapacitet: 3-4 beboelseshuse eller flere mindre funktionshuse.

Felt X

Beliggenhed: Umiddelbart syd for Vilhelms Bastion i bebygget område

Kapacitet: 1 beboelseshus eller flere mindre funktionshuse.

Felt XI

Beliggenhed: Mellem Vilhelms og Sophie Hedevigs Bastion

Kapacitet: 3 beboelseshuse eller flere mindre funktionshuse.

Felt XII

Beliggenhed: Mellem Sophie Hedevigs Bastion og Ulriks Bastion

Kapacitet: 2-3 beboelseshuse el. flere mindre funktionshuse

Alle de her nævnte byggefelter er beliggende på det fredede fortidsminde. Hertil kommer mulighed for at flytte et antal af de aktuelle beboelser til de udpegede byggefelter på Christiania udenfor selve fortidsmindet.

Styrelsen vil tillige acceptere, at en til to boliger flyttes til den kraftigt bebyggede indre del af Carls Bastion omkring stenhuset østligt i bastionen (Bygning 336A/B). Tilsvarende vil ubebyggede dele på det indre af Sophie Hedevigs Bastion evt. vil kunne inddrages til flyttede boliger.

Yderligere tre bygninger har været diskuteret, nemlig:

Carls Bastion/Blå Karamel

Bygning 352 (bunker med tilbygning)

Der var enighed mellem Christiania og styrelsen om, at denne bygning – og i særdeleshed tilbygningen – ikke giver noget godt indtryk i området. Det bør overvejes at fjerne træbygningen og renovere bunkeren og arealet omkring.

Frederiks Bastion/Bjørnekloen

Bygning 366A/B (stenhus, beboelse)

Christiania gav udtryk for, at denne bygning, der i planmaterialet er angivet til flytning, er værdifuld både som symbol og til at opretholde de fredelige og sikre forhold på den nordlige del af voldstien.

Selv om huset – en stenbygning fra 1911 – ligger på bastionens yderside, er det styrelsens vurdering, at indgrebet i fortidsmindet ved en flytning til en nærliggende kurtine vil være større, end ved at lade bygningen blive stående. Den sekundære overbygning bør dog fjernes/renoveres.

Bygning 370 (beboelse)

Christiania ønsker denne bygning bibeholdt på linje med bygningerne i bastionens indre. Disse bygninger skal fjernes inden for 30 år.

Styrelsen anbefaler fortsat, at bygningen som minimum bør flyttes inden for en 10-årig horisont.